

Administratieplicht en e-factureren

Ondernemers moeten voldoen aan een algemene administratieplicht en ook voor de btw moeten zij voldoen aan bijzondere administratieve vereisten. Met de digitalisering van de administratie en de mogelijkheid van e-factureren geldt die administratieve verplichting ook voor gegevens die digitaal worden ontvangen en verstuurd.

Iedere ondernemer heeft een algemene plicht tot het voeren van een administratie. Het is daarom van belang eerst vast te stellen of iemand ondernemer is. Ondernemer is een ieder die een bedrijf zelfstandig uitoefent. Onder een bedrijf wordt in dit geval ook verstaan een beroep en de exploitatie van een vermogensbestanddeel om er duurzaam opbrengst uit te verkrijgen. Het begrip ieder omvat zowel lichamen als natuurlijke personen of een samenwerkingsverband van natuurlijke personen. Ondernemers moeten, naast het voldoen aan de algemene verplichting tot het voeren van een administratie, voor de btw ook aan bijzondere administratieve vereisten voldoen.

Eisen aan de btw-administratie

Na afloop van een aangiftetijdvak moet een ondernemer vast kunnen stellen hoeveel btw hij in dat tijdvak verschuldigd is en hoeveel btw hij in dat tijdvak als voorbelasting kan aftrekken. De Belastingdienst controleert pas achteraf de gedane aangiften btw.

Een ondernemer moet in de boekhouding regelmatig aantekeningen bijhouden over:

- de door hem verrichte leveringen van goederen en verleende diensten en de ontvangsten hiervoor;
- de aan hem verrichte leveringen van goederen en verleende diensten en de uitgaven hiervoor;
- de door hem verrichte intracommunautaire verwervingen en de uitgaven hiervoor;
- het betrekken van voor hem bestemde ingevoerde goederen;

- het verzenden of afleveren van de door hem voor uitvoer uit de EU of opslag in entrepot bestemde goederen;
- de inkomende en uitgaande facturen;
- andere gegevens die van belang zijn met betrekking tot de heffing van belasting in Nederland en in andere landen van de Europese Unie.

Voldoen aan administratieve verplichtingen

De aantekeningen in de administratie moet de ondernemer regelmatig bijhouden. Het vereiste van regelmatig de boekhouding bijhouden heeft betrekking op de tijd en de datum. Hoewel de ondernemer op dit punt niet aan een strak regime is gebonden, dienen de aantekeningen toch zodanig te zijn, dat zij de ondernemer in staat stellen om op tijd de vereiste aangiften btw te doen. Zo bieden zij de Belastingdienst voldoende mogelijkheden om de juistheid van de aangiften te controleren.

Er gelden geen verplichtingen voor de wijze waarop de administratie wordt ingedeeld. Een ondernemer moet wel regelmatig aantekeningen bijhouden maar hoeft dit niet dagelijks te doen. Verder betekent het regelmatig aantekening houden dat de administratie in chronologische volgorde wordt gevoerd en dat elke verandering afzonderlijk wordt vastgelegd.

Bewaarplicht

Iedere ondernemer moet alle fiscaal relevante gegevens op grond van de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen zeven jaar bewaren. Dit geldt ook voor gegevens die digitaal zijn vastgelegd, bijvoorbeeld op cd-roms, dvd's, usb-sticks en smartphones. Ook e-mails kunnen fiscaal relevante gegevens bevatten. Denk hierbij aan facturen, orders, contracten en offertes. Het is belangrijk dat dergelijke e-mails op een verantwoorde wijze worden bewaard in de administratie. Zo kan men bijvoorbeeld back-ups maken van de e-mails. Let daarom op bij systeemveranderingen of softwarewijzigingen. Het zal niet de eerste keer zijn dat hierbij het oude e-mailverkeer verloren gaat. Houd hier rekening mee!

De mogelijkheid van e-factureren brengt met zich mee dat de ondernemer ook de digitale facturen die hij ontvangt of verstuurt zeven jaren moet bewaren. Sla daarom de facturen die bijvoorbeeld in pdf worden ontvangen of verstuurd op op één centrale plek binnen de organisatie. Vaak gebeurt dit op de financiële administratie en wordt de naam van het pdf-bestand gekoppeld aan het boekingsstuk zodat als de

Tijdstip afdracht btw en aftrek voorbelasting

Voor het berekenen van de af te dragen en terug te vragen btw is het van belang op welk tijdstip de factuur door de ondernemer of aan de ondernemer is uitgereikt of wanneer hij de vergoeding heeft ontvangen. Hieronder wordt kort aangegeven wanneer de btw is verschuldigd en wanneer het recht op aftrek van btw (voorbelasting) ontstaat. De ondernemer is btw verschuldigd:

- als hij verplicht is een factuur uit te reiken: op het tijdstip waarop hij de factuur uitreikt of uiterlijk had moeten reiken;
- als hij niet verplicht is een factuur uit te reiken: op het tijdstip waarop hij de levering of de dienst verricht;
- als hij de vergoeding (gedeeltelijk) eerder ontvangt, dan op de hierboven genoemde punten, bedoelde tijdstippen: op het tijdstip waarop en voor zover hij de vergoeding ontvangt.

De btw die aan een ondernemer op factuur in rekening wordt gebracht, wordt als voorbelasting afgetrokken in het aangiftetijdvak waarin deze btw in rekening is gebracht. Dit is het aangiftetijdvak waarin de factuur is ontvangen. Over het algemeen zal er slechts enkele dagen verschil zitten tussen de dagtekening van de factuur (de datum van uitreiking of verzending) en de datum van ontvangst van de factuur. Voor het tijdvak van aftrek kan dan worden uitgegaan van de dagtekening van de factuur.

digitale factuur overlegd moet worden aan de Belastingdienst, deze gemakkelijk teruggevonden kan worden. Let op: het uitprinten van het pdf-bestand is niet voldoende. De authenticiteit van de factuur moet gewaarborgd zijn en daarom behoort het pdf-document tot de administratie. Een Excel-bestand geldt niet als een authentiek document. De inspecteur kan op verzoek toestaan dat niet de boeken en bescheiden worden bewaard, maar alleen de inhoud daarvan (bijvoorbeeld via digitale opslag).

Niet voldoen aan de administratieve verplichtingen

Het niet voldoen aan de wettelijke administratieve verplichtingen is strafbaar. Bovendien kan de inspecteur een administratie die niet of niet compleet voldoet, verwerpen en zelf aan de hand van andere gegevens de te betalen btw berekenen. De de ondernemer moet dan aantonen dat de berekening van de inspecteur onjuist is (omkering bewijslast). Als de ondernemer de administratieve verplichtingen correct nakomt en de inspecteur toch van de administratie wil afwijken – bijvoorbeeld omdat hij het brutowinstpercentage bij verkoop van goederen te laag vindt – dan moet de inspecteur aantonen dat de berekening van btw van de ondernemer onjuist is.

De rechter heeft overigens beslist dat onvolkomenheden in de administratie die van weinig gewicht zijn, niet leiden tot omkering van de bewijslast of tot het vervallen van de vermindering voor kleine ondernemers. ■

Inslijpen

Het Openbaar Ministerie valt wel eens de kritiek ten deel dat het geen voeling heeft met de maatschappij. Het is goed dat die kritiek niet aan dovemansoren is gericht, maar soms zit het Openbaar Ministerie de actualiteit iets te dicht op de huid.

Dat ondervond een ondernemer die verzeild was geraakt in een FIOD-onderzoek. Daarover deed hij niet kleinzielig: de verdenking was terecht en bestraffing diende te volgen. Of de verdenking ook meebracht dat er te weinig belasting was betaald, was een ander verhaal. Dat zou hij wel uitvechten met de Belastingdienst.

Hij vroeg daarom zijn advocaat of deze in zijn strafzaak niet een schikking kon treffen met het Openbaar Ministerie. Zo kon de ondernemer de strafzaak (relatief) snel achter zich laten en zich weer wijden aan zijn onderneming. Bovendien zouden de advocaatkosten ook beperkt blijven. Aan de analyse van de ondernemer kon zijn advocaat toevoegen dat de strafbare feiten van die orde waren dat een rechter niets anders dan een taakstraf zou opleggen. Een dergelijke taakstraf kon ook onderdeel uitmaken van een schikking.

De ondernemer had echter buiten de dienstdoende Officier van Justitie gerekend. Deze had namelijk een hele andere visie op de zaak. Telefonisch werd de advocaat vriendelijk te verstaan gegeven dat van een transactie geen sprake kon zijn. Er moest normbevestigend en handhavend worden opgetreden. De overtreden norm diende namelijk 'ingeslepen' te worden. Allemaal zaken waar de ondernemer het ook mee eens was, maar daar hoefde toch geen rechter aan te pas te komen? Immers, ook een (taak)straf uitgevoerd op basis van een schikking dient dat doel.

De Officier was echter niet te vermurwen en vervolgde dat ondernemers maar al te makkelijk een loopje nemen met de regelgeving. Daarbij verwees hij expliciet naar een zaak waarin een BN-er verzeild was geraakt en die net de kranten had gehaald. Kortom, van een schikking kon geen sprake zijn en een openbare zitting diende te volgen. Geruime tijd later moest de ondernemer zich dan ook verzoeken bij de lokale rechtbank. Van het effect van de openbare behandeling bleef weinig meer over dan enig ongemak: het enige publiek dat op de zaak was afgekomen was de Belastingdienst. De rechter legde zoals voorspeld een taakstraf op. De ondernemer had zo dus uiteindelijk de uitkomst waarvoor hij direct had willen tekenen.

Waar de ondernemer geen vrede mee had, was dat hij enige tijd later in de krant moest lezen dat de zaak van de BN-er wel geschikt was! Kennelijk was de Officier voor de muziek uit gelopen. ■

PEER CALJÉ IS FISCAAL ADVOCaat BIJ SIEKMAN & STASSEN

Ontheffing administratieve verplichtingen btw

De volgende ondernemers moeten wel aan de algemene administratieplicht voldoen, maar hoeven in principe niet aan de voor de btw bijzondere administratieve vereisten te voldoen:

- ondernemers die vrijgestelde prestaties verrichten;
- landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers, voor zover hun prestaties onder de landbouwregeling vallen;
- ondernemers die op grond van de kleineondernemersregeling (KOR) geen btw hoeven te betalen en een verzoek om ontheffing van administratieve verplichtingen hebben gedaan.

Bij belaste intracommunautaire prestaties, moeten deze ondernemers wel aan de daarvoor gestelde bijzondere administratieve verplichtingen voldoen.